

ว่าด้วยอักษรกลาง

ในเรื่องความฉบับก่อนได้เอ่ยไปแล้วว่าทำไมเรียก อักษรกลาง “กลาง” เพราะไม่มี “คู” อย่างอักษร สูง และ ต่ำ เช่น ช - ค ในเรื่องความฉบับนี้ เราจะมาดูการใช้อักษรแต่ละกลุ่ม โดยเริ่มที่อักษรกลาง

ก่อนอื่น อยากเล่าเรื่องเครื่องหมายกำกับเสียง นับแต่ได้พบศิลาจารึกหลักที่ ๑ ซึ่งสร้างขึ้นในสมัย สุโขทัย พบว่าเดิมที่มีเครื่องหมายกำกับเสียงเพียงแค่ 2 ตัว ได้แก่ ๑ ๒ เครื่องหมาย ๑ ใช้หมายเสียงต่ำหรือเสียงเอก ส่วน ๒ ใช้หมายเสียงสูงตกหรือเสียงโท ต่อมาพัฒนาเป็น ๓ แทน เพราะฉะนั้น อักษรแต่ละกลุ่ม จะมีเพียง 3 เสียง เท่านั้น คือ คำที่ไม่มีเครื่องหมายกำกับเสียง และคำที่มีเครื่องหมาย ๑ และ ๒ นอกจากนี้ เครื่องหมายกำกับเสียงนี้ยังใช้เฉพาะใน “คำเป็น” เสียงส่วนใหญ่

ในกลุ่มอักษรกลางคำเป็น ก็จะมี 3 เสียง เช่น ปา ป่า ป้า

ในการใช้เครื่องหมายกำกับเสียง ก็เพื่อบอกความหมาย เช่น คำ ป่า หมายถึง der Wald และ คำ ป้า หมายถึง die Tante ในอดีต คนที่รู้หนังสือยังน้อย และไม่จำเป็นต้องเขียนทุกคำที่พูด สัก 100 กว่าปีมา คงมีชาวต่างชาติมากมาย โดยเฉพาะชาวจีน ที่เข้ามาในสยาม พวกเขาคงพยายามพูดภาษาไทย แต่ไม่จำเป็นต้องเขียน แต่เมื่อลูกหลานของเขาเหล่านั้น เติบโตขึ้นและกลายเป็นจีนสยาม อีกทั้งเริ่มมีการศึกษาภาคบังคับ เด็กไทยเชื้อสายจีน ก็คงเริ่มอยากเขียนคำจีน หรือคำต่างประเทศอื่นๆ ด้วยภาษาไทย เช่น คำที่มีความหมาย “พ่อ” จึงเกิดความ ต้องการและอาจเป็นความจำเป็นที่ต้องถ่ายเสียง สูง และ ขึ้นสูง ในภาษาจีนลงในภาษาไทย เครื่องหมาย ๑ และ ๒ จึงเกิดขึ้นมา เพื่อเขียนคำ ป่า ป้า ซึ่งแปลว่า พ่อ ในภาษาจีนแต่จิว เพราะฉะนั้น เครื่องหมาย ๑ ๒ จึงเกิดขึ้นมาทำหน้าที่พิเศษ ต่อมาจึงใช้เขียนเลียนเสียงต่างๆ ด้วย ลองสังเกตดูว่า คำไทยที่จะมีเครื่องหมาย ๑ ๒ กำกับนั้น น้อยมาก

ในส่วนอักษรกลางคำตายนั้น คำส่วนมากไม่ต้องใช้เครื่องหมายกำกับเสียง จะได้เสียงต่ำอัตโนมัติ เช่น ตก แตก ตัก ตอก กัก นอกจากจะเป็นคำต่างประเทศ ก็ใช้เครื่องหมายตามหลักคำเป็น เช่น กัก กัก โตะ กล่าว คือถ้าเป็นเสียงสูง ก็ใช้เครื่องหมาย ๑

โดยสรุป คำเป็นอักษรกลาง มี 3 เสียง คือ เสียงราบ (สามัญ) ต่ำ (เอก) สูง-ตก (โท) เป็นปกติ กรณีเป็น คำต่างประเทศหรือคำเลียนเสียง ไม่ว่าจะป็นคำเป็น คำตาย หากเป็นเสียงสูง (ตรี) ใช้เครื่องหมาย ๑ และ เสียง ขึ้น-สูง (จัตวา) ใช้เครื่องหมาย ๒ ส่วนคำตายโดยทั่วไป ไม่ใช้เครื่องหมายกำกับเสียง และมีเสียงเอก